

महाराष्ट्र विधानपरिषद

तिसरे अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

शुक्रवार, दिनांक ०५ ऑगस्ट, २०१६ / श्रावण १४, १९३८ (शके)

(१) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) आदिवासी विकास मंत्री		
(३) उद्योग मंत्री		
(४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		
(५) सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य मंत्री		
(६) सहकार, पणन आणि वस्त्रोद्योग मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - २६

राज्यातील अनुसूचित जाती व भटक्या जमातीच्या आश्रमशाळांमधील अतिरिक्त शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे समायोजन करणेबाबत

(१) * २२६७३ श्री.विक्रम काळे, श्री.हेमंत टकले, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुसूचित जाती, भटक्या जमातीच्या आश्रमशाळांमधील कायमसेवेत असलेले शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी अतिरिक्त झाल्यास त्यांचे वेतन सुरु ठेवणे व त्यांचे समायोजन करणे हे नियमाने बंधनकारक असताना सामाजिक न्याय विभागाने या अतिरिक्त शिक्षक कर्मचाऱ्यांना काम नाही तर वेतन नाही, अशा स्वरूपाचा शासन निर्णय माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निर्गमित केला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मा.सामाजिक न्याय मंत्री यांचेसमवेत मराठवाडा विभागाचे शिक्षक लोकप्रतिनिधी व आश्रमशाळा शिक्षक संघटना यांच्यासह माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये झालेल्या बैठकीत मंत्री महोदयांनी उपरोक्त शासन निर्णयास स्थगिती देण्याचे आदेशित केले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने घेतलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अतिरिक्त शिक्षक कर्मचा-यांना काम नाही तर वेतन नाही अशा स्वरूपाचा शासन निर्णय दिनांक १ एप्रिल, २०१६ रोजी निर्गमित करण्यात आलेला आहे.

(२) मा.मंत्री (सा.न्या.वि वि.स) यांच्याकडे दिनांक ०५/०४/२०१६ रोजी झालेल्या बैठकीत असा निर्णय घेण्यात आलेला आहे की, विद्यार्थी संख्या कमी झाल्यामुळे आश्रमशाळेचा एखादा वर्ग/तुकडी कमी झाल्यास अथवा बंद पडल्यास अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांबाबत महाराष्ट्र खाजगी शाळांमधील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील नियम २६ व २७ मधील तरतूदी अनुसार कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच सदरहू कर्मचा-यांचे अन्य आश्रमशाळेत प्राथम्याने समायोजन करण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. म्हणजे त्यास विना काम वेतन देण्याची आवश्यकता भासणार नाही.

(३) अद्याप निर्णय घेण्यात आलेला नाही.

(४) याबाबत विधी व न्याय विभागाकडून अभिप्राय मागविण्यात आले आहेत.

**खेर्डा (ता.पाथरी, जि.परभणी) येथील सहकारी सोसायटीमध्ये
कर्ज वाटपात गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(२) * १९४८० श्री.जयंत पाटील, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित : तारांकित प्रश्न क्रमांक १६६८२ ला दिनांक १७ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खेर्डा (ता.पाथरी, जि.परभणी) येथील सहकारी सोसायटीने डिमांड कर्ज वाटपातील शुभमंगल विवाह योजनेत बनावट कागदपत्रे व दस्तऐवजांचा वापर करून गैरव्यवहार केला असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, किती रक्कमेचा गैरव्यवहार झाला आहे तसेच या प्रकरणी चौकशीसाठी विशेष लेखा परिक्षक, सहकारी संस्था (वर्ग-२) (फिरते पथक), परभणी यांना दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी आदेश दिले असून सदर प्रकरणाची चौकशी पूर्ण झाली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार किती रक्कमेचा गैरव्यवहार झाला आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय,

जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, परभणी यांच्या दिनांक २४/२/२०१६ च्या पत्रान्वये श्री.आर.ए.सरसमकर, विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, (वर्ग-२) (फिरते पथक) परभणी यांना चौकशी करून चौकशी अहवाल सादर करावयास कळविले होते. त्यांनी दिनांक १६/३/२०१६ रोजी चौकशी अहवाल सादर केला. तसेच विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, औरंगाबाद यांच्या दिनांक १/७/२०१६ च्या आदेशान्वये श्री. पी. एम. इजाते, विशेष लेखापरिक्षक वर्ग-२, (कापूस) सहकारी संस्था, परभणी यांनी चाचणी लेखापरिक्षण अहवाल दिनांक ८/७/२०१६ रोजी पूर्ण केला आहे. सदर अहवालानुसार खेर्डा गावातील शुभमंगल विवाह योजनेतील नियमबाह्य कर्ज वाटप व खेर्डा विविध कार्यकारी सेवा सोसायटी, लि., खेर्डा या संस्थेने केलेल्या नियमबाह्य कर्जवाटपात रुपये १२,२१,७५३/- एवढ्या रकमेचा गैरव्यवहार झाल्याचे चाचणी लेखापरिक्षण अहवालानुसार दिसून येते. त्यामुळे संबंधित कर्जदार/अधिकारी/कर्मचारी/पदाधिकारी यांचेविरुद्ध नवा मोंढा, पोलीस स्टेशन, परभणी येथे दिनांक ११/७/२०१६ रोजी विशेष लेखापरिक्षक वर्ग-२, (कापूस) सहकारी संस्था, परभणी यांनी गुन्हा नोंद केलेला आहे.

(३) रुपये १२,२१,७५३/- एवढ्या रकमेचा गैरव्यवहार झाल्याचे चाचणी लेखापरिक्षण अहवालानुसार दिसून येते.

**धुळे व नंदूरबार जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या प्रशासकीय
इमारतीला आग लागून साहित्य जळाल्याबाबत**

- (३) * २१९६७ अँड.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त, श्री.चंद्रकांत रघुवंशी :
सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) धुळे व नंदूरबार जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या सहा मजली प्रशासकीय इमारतीला आग लागून प्रशासकीय कार्यालयातील साहित्य जळाले असल्याचे दिनांक १७ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बँकेतील गैरव्यवहारासंदर्भातील कागदपत्रे जाळण्याच्या उद्देशाने सदर आग लावण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरील घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही, हे खरे नाही.

आग लागल्यानंतर धुळे शहर पोलीस स्टेशनला गुन्हा नोंदविला आहे. तसेच तहसिलदार, धुळे तालुका यांनी सदर घटनेचा पंचनामा केलेला आहे आणि कार्यकारी अभियंता, धुळे अर्बन सब डिव्हीजन-१, महाराष्ट्र स्टेट इलेक्ट्रिसिटी डिस्ट्रीब्युशन कंपनी, धुळे यांनी घटनेचा पंचनामा केला असता त्यात शॉटसर्किटमुळे आग लागल्याचे प्रमाणपत्र दिले आहे.

(३) नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पातूर (जि.अकोला) पंचायत समिती अंतर्गत रमाई घरकुल
व शौचालय योजनेत झालेला गैरव्यवहार**

- (४) * २३३७४ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) पातूर (जि.अकोला) पंचायत समिती अंतर्गत रमाई घरकुल व शौचालय योजनेत बनावट लाभार्थ्यांना प्रथम प्राधान्य देऊन घरकुलांचे धनादेश वितरित करताना गैरव्यवहार झाला असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त बनावट लाभार्थ्यांनी धनादेश घेऊन घरकुल व शौचालय बांधलेच नाही, त्यामुळे खरे लाभार्थी सदर योजनेपासून वंचित राहिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तदनुसार शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्ह्यातील ५२ बोगस वसतिगृहांवर कारवाई करण्याबाबत

(५) * २०२०४ श्री.प्रशांत परिचारक : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्हा परिषद प्रशासनाने केलेल्या तपासणीत ५२ बोगस वसतिगृह असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी जिल्हा परिषदेने विभागीय आयुक्त, समाजकल्याण कार्यालय यांचेकडे याबाबतचा अहवाल पाठविला असून, त्यावर विभागीय आयुक्त, समाजकल्याण यांनी संबंधित वसतिगृह चालकांवर फौजदारी कारवाई करण्याचे आदेश देऊनही कोणतीही कारवाई झाली नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या ज्या अधिकाऱ्यांनी या प्रकरणाचा तपास केला तेच अधिकारी फौजदारी कारवाई करण्यास दुर्लक्ष करित आहेत, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) व (३) होय.

संबंधित वसतिगृह चालकांवर फौजदारी कारवाई करण्याची पुढील कार्यवाही सुरु आहे. तसेच, सदर प्रकरणी दोषी असणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर जबाबदारी निश्चित करून प्रशासकीय कार्यवाही करण्याच्या अनुषंगाने चौकशी समिती गठीत करण्यात आली आहे. तसेच, आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांचेकडे जिल्हा परिषदेकडून प्राप्त झालेल्या अहवालावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

येवला (जि.नाशिक) येथील आदिवासी उपयोजनेतर्गत घरकुल व इतर विविध वैयक्तिक मुलभूत योजनांचा लाभ मिळण्याबाबत

(६) * १९५८५ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) येवला (जि.नाशिक) विधानसभा क्षेत्रातील नागरीकांना आदिवासी उपयोजनेतर्गत घरकुल योजना व इतर विविध वैयक्तिक मुलभूत योजनांचा लाभ मिळण्यासाठी कार्यवाही करण्याचे अपर आयुक्तांनी दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पाबाबत निर्देश देवूनही प्रकल्प अधिकारी कार्यालयाने येथील आदिवासी नागरिकांना मुलभूत योजनांपासून वंचित ठेवले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दारिद्र्य रेषेखालील यादीत नाव नसलेल्या आदिवासी कुटुंबांना शासनाच्या योजनांचा लाभ देण्यासाठी शासनाने दिनांक ५ आक्टोबर, २००६ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार येवला (जि.नाशिक) तालुक्यातील अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना घरकुलांचा लाभ मिळण्यासाठी येवला पंचायत समितीने दिनांक ३१ जुलै, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास पाठविलेला प्रस्ताव एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाकडे माहे जून, २०१६ पर्यंत प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अनुषंगाने सदर भागातील आदिवासी नागरीकांना घरकुल योजना व इतर वैयक्तिक मुलभूत योजनांचा लाभ देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१), (२), (३) व (४) राज्यातील ग्रामीण गृहनिर्माण कार्यक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यासाठी ग्रामविकास विभागाच्या दिनांक १०/२/२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण स्थापन करण्यात आला आहे. सदर कक्षामार्फत राज्य शासनाच्या सर्व विभागांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या ग्रामीण भागातील सर्व गृहनिर्माण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यात येते. त्यानुसार या विभागाचे घरकुल कार्यक्रम राबविण्याची राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण मार्फत कार्यवाही सुरु आहे.

राज्य शासनामार्फत पंप संच बसविणे, ऑईल इंजिन पुरविणे, पी.व्ही.सी पाईपचा पुरवठा करणे इत्यादी वैयक्तिक लाभाच्या योजना राबविल्या जातात. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नाशिक यांनी त्यांचे कार्यक्षेत्रातील येवला तालुक्यातील वैयक्तिक मुलभूत लाभाच्या योजनेतर्गत एच.डी.पी.ई. पाईप, तेलपंप मंजूर केले आहेत.

मुंबई-गोवा तसेच मनमाड मार्गावर झालेल्या तीन अपघातातील मृतांच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देण्याबाबत

(७) * २३३५५ श्री.सुनिल तटकरे, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-गोवा मार्गावर इंदापूर जवळ तसेच शिर्डीजवळ नगर मनमाड रस्त्यावर झालेल्या तीन अपघातात २६ जण ठार झाल्याची घटना माहे मे, २०१६ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर अपघातात मृत झालेल्या मृतांच्या कुटुंबियांना व जखमींना कोणती आर्थिक मदत केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) मुंबई-गोवा महामार्गावर (जि.रायगड) आणि नगर-मनमाड रोडवर (जि.अहमदनगर) येथे दिनांक १५/५/२०१६ रोजी झालेल्या अपघातामध्ये अनुक्रमे ७ व ४ असे एकूण ११ जण मुत्युमुखी पडले आहेत.

(२) दिनांक १५/५/२०१६ रोजी मुंबई-गोवा महामार्गावरील अपघाताबाबत माणगांव पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्रमांक ९९/२०१६, भा.दं.वि.स. कलम ३०४ (अ) २७९, ३३७, ३३८ सह मो.वा.का. कलम १८४ अन्वये अपघातास कारणीभूत कार चालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यातील आरोपी अपघातामध्ये मयत झाला आहे.

तसेच दिनांक १५/५/२०१६ रोजी नगर-मनमाड मार्गावरील अपघाताबाबत लोणी पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्रमांक ६७/२०१६ भा.दं.वि.स. कलम ३०४ (अ) २७९, ३३७, ३३८ सह मो.वा.का. कलम १८४, १३४ (ब), १८७ अन्वये रॉयल स्टार ट्रॅव्हल्सच्या अनोळखी चालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

अपघातामधील जखमींना व मृत व्यक्तींच्या नातेवाईकांना नुकसान भरपाई दावा दाखल करण्याकरिता आवश्यक कागदपत्रे पुरविण्यात आली आहेत.

- (३) याप्रकरणी विलंब झालेला नाही.
-

राज्यातील सर्व टोलनाक्यांवर ई-टॅग या इलेक्ट्रॉनिक्स पध्दतीचा वापर करण्याबाबत

(८) * २१०५२ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील टोलनाक्यांवर होणारी वाहनांची कोंडी रोखण्यासाठी सर्व टोलनाक्यांवर ई-टॅग या इलेक्ट्रॉनिक्स पध्दतीचा वापर करण्यात येणार असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) राज्यात भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाच्या पथकर स्थानकांवर एप्रिल, २०१६ पासून एका मार्गिकेसाठी ई-टॅग प्रणालीचा वापर सुरु असून महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाच्या अखत्यारीतील मुंबईतील पाच प्रवेश पथकर स्थानके, राजीव गांधी सागरी सेतू व मुंबई पुणे द्रुतगती मार्गावर ई-टॅग प्रणाली वापरण्यात येत आहे.

सा.बां.विभागाच्या अखत्यारीत पथक स्थानकांवर ई-टॅग पध्दत सुरु करण्यासाठी दिनांक २६ मे, २०१६ रोजी समिती गठीत केली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खोट्या जात पडताळणी प्रमाणपत्रांना आळा घालण्याच्यादृष्टीने
 रॅन्डम चेकिंग यंत्रणा राबविण्याबाबत**

(९) * २१६६२ श्री.रामराव वडकुते, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नोकर भरती, शिक्षण प्रवेश यांसाठी उपयुक्त ठरणाऱ्या जात पडताळणीसाठी वेळ व पैसा खर्च करावा लागत असल्याने ज्यांच्या वडीलांकडे जात पडताळणी प्रमाणपत्र असेल त्यांच्या अपत्यांना नव्याने पडताळणी करण्याची आवश्यकता राहणार नाही, त्याचबरोबर खोट्या पडताळणी प्रमाणपत्रांना आळा घालण्याच्यादृष्टीने रॅन्डम चेकिंग सुध्दा होईल अशी यंत्रणा राबविण्याची गरज असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने काही धोरणात्मक निर्णय घेतला आहे काय, त्याचा तपशील काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) हे खरे नाही.

(२) मा.सर्वोच्च न्यायालयाने प्रत्येक जात पडताळणी प्रकरण स्वतंत्रपणे त्याच्या गुणवत्तेनुसार तपासण्याचे निर्देश दिलेले आहेत. सदर निर्देश तसेच सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २३ नुसार महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम २०१२ विहित करण्यात आले आहेत. या नियमांनुसार अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गामधील उमेदवारांचे शैक्षणिक, सेवा विषयक व निवडणूक याबाबींकरिता जात प्रमाणपत्र देणे व जात पडताळणीचे कामकाज चालते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे-सातारा (ता.भोर, जि.पुणे) महामार्गाच्या रस्ता रुंदीकरणाचेवेळी फुटलेल्या पाण्याच्या पाईपलाईन दुरुस्त करण्याबाबत

(१०) * २०६७१ श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे-सातारा (ता.भोर, जि.पुणे) महामार्गाच्या रस्ता रुंदीकरणाचे काम करताना अनेक गावांच्या नळ पाणीपुरवठा योजनांच्या फुटलेल्या पाईपलाईनच्या कामासाठी रुपये ८० लाख मंजूर करण्यात येऊनही या रस्त्याचे काम करणाऱ्या ठेकेदारांकडून पाईपलाईनचे काम करणाऱ्या कंत्राटदाराला पाईपलाईनची हद्द निश्चित करून दिली जात नसल्याने दोन महिन्यांपासून रस्त्यांचे काम प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील कामांचा परिणाम ९ गावांच्या नळ पाणीपुरवठा योजनांवर होत आहे तसेच महामार्ग प्राधिकरण व रिलायन्स इन्फ्रा कंपनीच्या कामाबद्दल नागरीक त्रस्त झाले असून त्यांनी काम त्वरीत सुरु न केल्यास आंदोलन करण्याचा इशारा दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणामार्फत पुणे ते सातारा ह्या १४०.३५ कि.मी. महामार्गाच्या सहा पदरीकरणाचा प्रकल्प राबविण्यात येत असून त्यासाठी विविध सेवा वाहिन्या स्थलांतरीत करण्यासाठी डिसेंबर, २०१५ मध्ये मान्यता मिळाली आहे. सदरील सेवा वाहिन्या स्थलांतरीत करण्याचे काम प्रगतीत असून ऑक्टोबर, २०१६ अखेर सदरील काम पूर्ण करण्याचे नियोजित असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(२) अशा आशयाची कोणतीही तक्रार प्राप्त झाली नसल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुसळवाडी (ता.मालेगाव, जि.वाशिम) येथे शासकीय नविन आश्रमशाळा
 संकुलाच्या बांधकामास मंजूरी देण्याबाबत**

(११) * २२३३८ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय
 आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुसळवाडी (ता.मालेगाव, जि.वाशिम) येथे नविन शासकीय आश्रमशाळा संकुलाचे बांधकाम करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना दिनांक २० ऑगस्ट, २०१३ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन देऊनही कार्यवाही करण्यात आली नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

मुसळवाडी (ता.मालेगाव जि. वाशिम) येथे नवीन शासकीय आश्रमशाळा संकुलास प्रशासकीय मान्यता देणे याबाबतचे स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांचे दिनांक २० ऑगस्ट, २०१३ रोजीचे निवेदन प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय यांच्याकडे प्राप्त झालेले नाही.

(२) व (३) शासकीय आश्रमशाळा मुसळवाडी ता.मालेगाव येथील आश्रमशाळा संकुल बांधकामाचे अंदाजपत्रके व आराखडे सुधारीत करून चालु दरसूचीनुसार मागविण्यात आले आहेत.

नांदेड जिल्ह्यातील कलंबर सहकारी साखर कारखाना, गोदावरी मनार व जय शिवशंकर सहकारी साखर कारखान्याच्या विक्रीबाबत

(१२) * २२३३३ श्री.अमरनाथ राजूरकर, अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील कलंबर सहकारी साखर कारखाना, गोदावरी मनार व जय शिवशंकर सहकारी साखर कारखान्याच्या विक्रीस प्रतिसाद मिळत नसून अन्य कर्जदार संस्थाही कर्ज भरण्यास सहकार्य करित नसल्याने नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने जिल्हा परिषदेचे रुपये ६४ कोटी परत करण्याच्या कृती आराखड्यात अडचणी निर्माण होत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कारणास्तव नांदेड जिल्हा परिषदेस आर्थिक नुकसान सहन करावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) राज्यातील ज्या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेकडे जिल्हा परिषदांचा निधी अडकून पडलेला आहे अशा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या सरव्यवस्थापक/मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्ह्याचे विभागीय सहनिबंधक व जिल्हा उपनिबंधक यांची आठवडी बैठक आयोजित करून जिल्हा परिषदेचा निधी परत

करण्याबाबत आढावा घेण्यात यावा व याबाबत शासनास प्रत्येक महिन्याच्या पाच तारखेपर्यंत अहवाल सादर करावा अशा सुचना सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना दिल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्हा मध्यवर्ती बँकेने नियमबाह्य देण्यात आलेल्या कर्ज वसूलीबाबत

(१३) * २२८३२ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्हा मध्यवर्ती बँकेने नियमबाह्यरितीने देण्यात आलेल्या कर्ज वसूलीसंदर्भात कोणतीही कार्यवाही न करता कोट्यवधीचे बेकायदा कर्ज पुन्हा मंजूर करून बँकेच्या पैशाचा अपहार केला असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संचालक मंडळावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, लेखापरिक्षण, मुंबई विभाग यांनी दिनांक १२/७/२०१६ अन्वये रायगड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या तपासणीकरीता जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग-१, सहकारी संस्था यांचेसह अन्य चार अधिकारी यांचे पथक नियुक्त केलेले आहे. सदर तपासणीचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाथरी (जि.परभणी) येथील प्रभारी उपअभियंता यांनी केलेल्या गैरव्यवहाराबाबत

(१४) * १९९२८ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह

पंडित : तारांकित प्रश्न क्रमांक १५०७९ ला दिनांक १७ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या

उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम

वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाथरी (जि.परभणी) येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे उपअभियंता यांनी बनावट दस्तऐवज सादर करून रस्त्यांची व इमारतींची कामे न करता कोटयवधी रूपांच्याची देयके तयार करून गैरव्यवहार केल्याबाबत उपअभियंता श्री.तरकसे यांना शासनाने सन २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निलंबित केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपअभियंता श्री.तरकसे यांचे सोबत संगनमत करणाऱ्या व सदरील गैरप्रकारात सहभागी असणाऱ्या मजुर सहकारी संस्था व कंत्राटदार यांची चौकशी न करता त्यांना पाठीशी घालण्याचा प्रकार वरिष्ठस्तरावरून करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी दोषी मजुर संस्था व कंत्राटदार यांची चौकशी करण्यात आली आहे काय, असल्यास केव्हा,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) श्री.जी.डी.तरकसे हे प्रभारी उपअभियंता म्हणून सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग पाथरी येथे कार्यरत असताना त्यांच्याविरुद्ध झालेल्या तक्रारी व त्याअनुषंगाने विधिमंडळाच्या २०१६ च्या अर्थसंकल्पिय अधिवेशनात उपस्थित झालेल्या तारांकित प्रश्नाच्या अनुषंगाने विधानमंडळात दिलेल्या आश्वासनानुसार श्री.जी.डी.तरकसे यांना दिनांक १७/३/२०१६ च्या शासन आदेशान्वये निलंबित करण्यात आलेले आहे.

(२), (३) व (४) सदर प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नांदेड यांनी चौकशी समिती नियुक्त केली असून समितीमार्फत चौकशी करण्यात येत आहे.

**चाकण (ता.खेड, जि.पुणे) औद्योगिक क्षेत्रात स्वतंत्रपणे चाकण
औद्योगिक प्राधिकरण स्थापन करण्याबाबत**

(१५) * २०१३२ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, अॅड.रामहरी रुपनवर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १६९६८ ला दिनांक ७ एप्रिल, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खेड (जि.पुणे) तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात विकसित झालेल्या आणि जागतिक स्तरावर ऑटो हब म्हणून उदयास आलेल्या चाकण औद्योगिक क्षेत्रात स्वतंत्रपणे चाकण औद्योगिक प्राधिकरण स्थापन करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे काय, निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, पुणे जिल्ह्यात उद्योग वाढीसाठी वातावरण अनुकूल असल्यामुळे उक्त प्राधिकरणाची स्थापना करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय,

- जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्याकडून चाकण येथे औद्योगिक नगरी स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे.
- सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने उद्योग विभागाचे अभिप्राय प्राप्त करून घेण्यात येत आहेत.

(३) याबाबत उद्योग विभागाचे अभिप्राय प्राप्त झाल्यानंतर महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ नुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

**मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या ठेवी शासनाच्या परवानगी
शिवाय वाळकेश्वर (मुंबई) बँकेच्या शाखेत ठेवल्याबाबत**

(१६) * १९५०४ श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.अमरसिंह पंडित : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीमधील ६४ कोटींच्या ठेवी देना बँकेच्या मुंबईतील वाळकेश्वर येथील शाखेत शासनाच्या परवानगीशिवाय ठेवल्या असल्याचे माहे मे, २०१६ च्या दुसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व सदर ठेवी बँकेतून काढणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख : (१), (२) व (३) मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीने मे, २०१६ मध्ये देना बँकेत रुपये ६४ कोटीच्या ठेवी ठेवल्या नसून त्यापुर्वीच सन २०१४ मध्ये रुपये ६५ कोटीच्या ठेवी संचालक (पणन) यांच्या मंजूरीने ठेवलेल्या आहेत. सदर ठेवीवर बनावट कर्ज खाते तयार करून देना बँकेतील अधिकाऱ्यांनी अपहार केलेला आहे. त्यासाठी बँकेच्या तत्कालीन मुख्य व्यवस्थापकासह अन्य ३ यांचेविरुद्ध केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण विभागाने त्यांच्या विशेष न्यायालयात आरोपपत्र दाखल केले आहे. तसेच सदर प्रकरणात बाजार समितीच्या सहभागाची चौकशी पणन अधिनियमाच्या कलम ४० अन्वये करण्यात येत आहे.

**औरंगाबाद जिल्ह्यात सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभागांतर्गत
केलेली कामे निकृष्ट दर्जाची झाल्याबाबत**

(१७) * १९५२३ श्री.जयंत पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक १५६४० ला दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्ह्यात सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभागामार्फत अनेक कामे निकृष्ट दर्जाची झाल्याची तक्रार पंचायत समिती सदस्य, माजलगाव, जि.बीड यांनी केलेल्या तक्रारीची प्रत अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, औरंगाबाद, नांदेड, उस्मानाबाद तसेच मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांना पाठविण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांचेकडे केव्हा तक्रार करण्यात आली तसेच याबाबत त्यांनी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, शासनाने संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) मे.यश कन्स्ट्रक्शन, लातूर यांनी केलेली कामे निकृष्ट दर्जाची असल्याची तक्रार दिनांक १६/१०/२०१५ रोजी संबंधितांनी केली आहे.

(२) व (३) विषयाधीन तक्रार दिनांक १६/१०/२०१५ रोजी करण्यात आली होती. या तक्रारीसंदर्भात मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांनी संबंधित अधीक्षक अभियंता यांच्यामार्फत चौकशी आदेशित केली आहे.

संबंधित पंचायत समिती सदस्यांनी त्यांची तक्रार चुकीच्या माहितीच्या आधारे गैरसमजुतीतून केल्याचे निवेदन दिनांक २५/०२/२०१६ रोजी मुख्य अभियंता, औरंगाबाद यांना सादर केले आहे. तथापि मूळ तक्रारीची चौकशी आदेशित केलेली असल्याने मुख्य अभियंता यांना १ महिन्यात अहवाल सादर करणेबाबत आदेशित केले आहे.

दलित/आदिवासीवरील अत्याचाराचे खटले प्रलंबित असल्याबाबत

(१८) * २२२८८ अॅड.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य अनुसूचित जाती/जमाती आयोगाकडे मागील ४ वर्षांपासून दलित/आदिवासीवरील अत्याचाराचे १५७१ खटले प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रलंबित खटल्यांचा निपटारा करण्यासाठी आवश्यक सुविधा व मनुष्यबळ पुरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अंशतः खरे आहे.

राज्य अनुसूचित जाती/जमाती आयोगाकडे एकूण १५७१ प्रकरणे प्रलंबित आहेत. तथापि, अनुसूचित जाती/जमातीवरील अत्याचारांच्या प्रलंबित प्रकरणांची संख्या ही २४० असून उर्वरित सर्व प्रकरणे शैक्षणिक, आर्थिक व सामाजिक लाभासंदर्भातील आहेत. प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढण्याकरिता आयोगावरील अधिकारी/कर्मचा-यांची रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही चालू आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

केंद्र शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती वाटपात गैरव्यवहार केल्याबाबत

(१९) * २१०३३ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न रुपये २.५ लाखापेक्षा कमी असलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाकडून दरवर्षी रुपये ३००० कोटी शिष्यवृत्ती देण्यात येते, नंदूरबार येथील संस्थेने बोगस विद्यार्थी दाखवून पाच वर्षात रुपये ७८ लाख तसेच उस्मानाबाद येथील १७ व्यावसायिक संस्थांनी बोगस विद्यार्थ्यांची नावे सादर करून रुपये २.२ कोटी रकमेचा गैरव्यवहार केल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिष्यवृत्ती देण्यात येत असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांची तपासणी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, त्याचा तपशिल काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१), (२) व (३), केंद्र शासनाच्या मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती वाटपात राज्यामध्ये गैरव्यवहार झाला किंवा कसे याबाबत चौकशी करण्यासाठी गृहविभागाच्या शासन निर्णय, दिनांक १५/१/२०१६ अन्वये अपर पोलिस महासंचालक (प्रशिक्षण) यांचे अध्यक्षतेखाली एक विशेष चौकशी पथक (टास्क फोर्स) स्थापन झाले असून सदर चौकशी पथकामार्फत चौकशी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील आदिवासी समाजाला विविध विकास
योजनांच्या लाभापासून वंचित ठेवल्याबाबत**

(२०) * २१६७१ श्री.रामराव वडकुते, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.संदिप बाजोरिया : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात आदिवासी विभागामार्फत सन २००५ ते २०१५ या कालावधीत आदिवासींसाठी कोणकोणत्या योजना राबविण्यात आल्या आहेत, सदर योजनांसाठी केंद्र शासनाने व राज्य शासनाने आर्थिक तरतूद करून सुध्दा मूळ आदिवासी समाजाला विविध विकास योजनांच्या लाभापासून वंचित ठेवले जात आहे असे आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्थेच्या आयुक्तांनी माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान खुलासा केला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, जातीनिहाय/वर्षनिहाय किती विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात आला आहे, त्याचा तपशील काय आहे,
- (३) असल्यास, मूळ आदिवासींऐवजी आदिवासींची बनावट प्रमाणपत्रे देऊन बिगर आदिवासी व्यक्ती शासनाच्या अनेक योजनांचा लाभ घेतल्या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

- (२) सदरहू अहवालामध्ये जातीनिहाय/वर्षनिहाय किती विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात आला आहे याबाबतचा कोणताही तपशील देण्यात आलेला नाही.
- (३) आयुक्त, TRTI, पुणे यांनी त्यांच्या दिनांक १८/०२/२०१६ च्या पत्रान्वये नांदेड जिल्ह्यामध्ये तसेच संपुर्ण मराठवाडयामध्ये नामसाधर्म्यांचा फायदा घेऊन बिगर आदिवासींनी अनुसूचित जमातीची बोगस जात प्रमाणपत्रे तयार करून शासकीय सवलती प्राप्त केल्याची शक्यता वर्तवली होती. ही पार्श्वभूमी विचारात घेऊन सर्व प्रकरणांचा सखोल तपास करण्याकरिता शासनाने दि.०१ जुलै, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये औरंगाबाद महसूली विभागातील अशा सर्व प्रकरणांचा तपास करण्याकरिता "विशेष तपासणी समितीची" स्थापना केलेली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चांदूरबाजार (जि.अमरावती) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या
विश्रामगृहामध्ये सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(२१) * २२३४४ श्री.माणिकराव ठाकरे, अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चांदूरबाजार (जि.अमरावती) सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या अधिनस्त मागील १० वर्षांपासून विश्रामगृहाच्या बांधकामावर लाखो रुपयांचा खर्च झाला असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील विश्रामगृहात कोणत्याही सोयी-सुविधा उपलब्ध करण्यात आलेल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, विश्रामगृहाची नव्याने दुरुस्ती करून अद्ययावत सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) चांदूरबाजार विश्रामगृहाचे बांधकाम पूर्ण झाले असून सदर विश्रामगृहाच्या स्थापत्य व विद्युत बाबींसाठी आजतागायत रु.२९.९५ लक्ष इतका खर्च झाला आहे.

(२), (३) व (४) सदर विश्रामगृहात फर्निचर उपलब्ध करून २ महिन्यात विश्रामगृह कार्यान्वित करण्यात येत आहे.

लातूर जिल्ह्यातील निवासी आश्रमशाळांना नियमित तांदळाचे वाटप करण्याबाबत

(२२) * २२८३७ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्ह्यातील सुमारे २५ निवासी आश्रमशाळांमध्ये शिकणाऱ्या दलित विद्यार्थ्यांना माहे सप्टेंबर, २०१५ पासून केंद्र शासनाने तांदुळच दिला नसल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निवासी आश्रमशाळांना तांदळाचे नियमितपणे वाटप करण्याबाबत शासनाने केंद्र शासनाकडे कोणता पाठपुरावा केला वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही,

(२) केंद्र पुरस्कृत योजनेतर्गत लातूर जिल्ह्यातील २८ प्राथमिक व ११ माध्यमिक अशा एकूण ३९ केंद्रीय आश्रमशाळा कार्यरत आहेत. सदर आश्रमशाळांना संबंधित आश्रमशाळांच्या मुख्याध्यापकांनी मागणी केल्यानुसार जिल्हा पुरवठा अधिकारी गहू व तांदळाचे वाटप करतात. सबब, गहू व तांदूळ वाटपासंबंधी केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. तसेच सदरहू गहू व तांदूळ वाटपासंबंधी कोणतीही तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्ह्यातील मागासवर्गीय व अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी
शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहिल्याबाबत**

(२३) * १९५२९ श्री.जयंत पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक १८००० ला दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा मध्यवर्ती बँकेच्या शाखेतील खात्यावर पुणे विभागाचे उपआयुक्त यांनी माहे जून, २०१५ मध्ये मागासवर्गीय व अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीसाठी शासनाकडून आलेले रूपये १ कोटी ४५ लाख इतक्या रकमेचे वाटप केले नसल्याने सदर विद्यार्थी शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहिल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, इयत्ता ९ वी व १० वी मधील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांचे जातीचे दाखले व मुख्याध्यापकांनी विद्यार्थ्यांचे बँक खात्यातील क्रमांक चुकीचे भरल्याने विद्यार्थ्यांना सन २०१४-१५ च्या शिष्यवृत्तीपासून वंचित रहावे लागले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, चुकीचे बँक खाते नंबर देणाऱ्या व जातीच्या दाखल्यांची विद्यार्थ्यांकडून पूर्तता करून न घेणाऱ्या मुख्याध्यापक व इतर संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) इयत्ता ९ वी व १० वी मधील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना केंद्र पुरस्कृत शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत आवश्यक असलेला जातीचा दाखला विद्यार्थ्यांनी सादर न केल्याने तसेच मुख्याध्यापकांनी विद्यार्थ्यांचे बँक खाते क्रमांक चुकीचे भरल्याने काही विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती अर्ज प्रलंबित आहेत.

(३) अनियमितता झालेली नसल्याने चौकशी करण्यात आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भोलावडे-महूडे (ता.भोर, जि.पुणे) या रस्त्यावरील झाडे-झुडपे काढण्याबाबत

(२४) * २२२९५ अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भोलावडे-महूडे (ता.भोर, जि.पुणे) रस्त्यावरील प्रवाशांना त्रासदायक ठरत असलेली झाडे-झुडपे काढून टाकण्यासंदर्भात ग्रामस्थांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे मागणी करूनही कार्यवाही झाली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी संबंधितांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही. ग्रामस्थांनी मागणी केल्याप्रमाणे सदरील रस्त्यावरील झाडे-झुडपे काढून टाकण्यात आलेली आहेत. रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत आहे.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

चिखली (जि.बुलढाणा) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना विम्याची रक्कम देण्याबाबत

(२५) * २२३४७ श्री.माणिकराव ठाकरे, अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चिखली (जि.बुलढाणा) तालुक्यातील शेतकऱ्यांनी शेतातील पिक विम्याचा हप्ता बँकेत भरला असतानाही त्यांना पिक विम्याची रक्कम दिली नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दुष्काळी परिस्थिती असल्याने सोयाबीन, मुग, उडीद, कापूस, तूर इत्यादी पिकांचे अत्यल्प उत्पादन होणे तसेच शेतकऱ्यांना पिक विम्याची रक्कम मिळाली नसल्याने होणारी गैरसाय दूर करण्यासाठी शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. सुभाष देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.
 (२) संबंधित बँकांना तात्काळ पिक विम्याच्या रकमा संबंधित शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा करण्याचे निर्देश दिलेले आहेत.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर येथील शासकीय वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना
 निकृष्ट दर्जाचा आहार वाटप झाल्याबाबत

- (२६) * २२८८६ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
 (१) लातूर येथील मांजरा सहकारी साखर कारखान्यानजीक असलेल्या शासकीय वसतिगृहातील हजार विद्यार्थ्यांना निकृष्ट दर्जाचा आहार दिला जात असून याबाबत तक्रार केल्यास विद्यार्थ्यांच्या पालकांना वेगवेगळी कारणे सांगून विद्यार्थ्यांना आठ-दहा दिवसासाठी वसतिगृहातून बाहेर काढले जात असल्याची तक्रार विद्यार्थ्यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांकडे केली असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी करून या वसतिगृहाच्या प्रशासनावर कारवाई करणे व विद्यार्थ्यांना चांगल्या दर्जाचा आहार देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अंशतः खरे आहे

- सदर वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांनी भोजनासंदर्भात जिल्हाधिकारी, लातूर यांना माहे मार्च, २०१६ मध्ये निवेदन दिले होते.
 (२) भोजन पुरवठा आदेशातील अटी व शर्तीनुसार संबंधित भोजन ठेकेदारावर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात आलेली आहे.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
 मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
 सचिव,
 महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.